קולנוע

סרטים
צאנית לא מצונזרת

הצנזורה הישראלית לא העזה כנראה לעשות בסרט **הפ... המכובדת** עיבודו הקולנועי המדוייק של מחזהו הידוע של ז'אן פול סארטר, על בעיית רדיפת הכושים באמריקה, כפי שהיא משתקפת בחייה של יצאנית לבנה — את מה שעשתה מן המחזה שהוצג בארץ, התירה את הצנזורה למבוגרים בלבד.

עלילתו נסבה על יצאנית (ברברה לאג') המסתבכת בנסיעתה ברכבת מניו־יורק למקום עבודתה החדש, בעיר שרה, ברצח כושי שביצע לבן אחד שהציק לה בקרון הכושים, אליו נמלטה מפניו.. הרוצח הוא אחיינו של הסינטור, ביצע את הרצח בתקופה מאוד בלתי נוחה — ערב הבחירות, דבר העלול לעלות בקולות לדוד המכובד. כושי אחר שהיה נוכח בשעת מעשה, וברח מפחד, נאשם בהצקה לנערה הלבנה, שלכבודה דואגים מפאום כולם, הביא לידי כך שתיפתח מריבה בינו וחברו הכושי ובין הלבן האביר, שכתוצאה ממנה נהרג השני.

ליזי היצאנית מסרבת להודות בעובדה מחפירה זו, נרדפת על ידי המשטרה הרוצה להחתים אותה על מסמך המעיד נגד הכושי, מתפתה בתמימות שאינה מתאימה למקצועה, לבן הסנטור המנסה אף הוא לשכנע אותה לחתום, נעניית רק לאחר דברי החלקות של הסנטור עצמו הפונה אליה בשם וושינגטון וכל האמהות הלבנות של אמריקה.

ברגע האחרון היא מתחרטת, מודה על האמת כולה. „מה היא השתגעה ?" שואל אחד מן הקהל, „לא, היא זונה," משיבים לו.

הסרט שהדיאלוגים בו נעשו בפיקוחו של סארטר עצמו, בויים בידי מרסל פאליירו, משוחק בכשרון רב. את תפקיד ליזי, היצאנית הסוחרת בגופה, אך לא במצפונה, מגלמת במשחק מצויין ברברה לאג', שזכתה בתואר השחקנית הטובה ביותר בפסטיבל הסרטים בונציה 1952, למרות העובדה שהיה זה סרטה הראשון.

ג'ונגל השמלות

בשדרה השביעית בניו יורק, מתרחש דבר איום: אילי תעשית האופנה לוחמים זה בזה, צוברים הון, שולטים בשמלותיהם על גופות כל הנשים באמריקה. אחת מאלה היא האירייט בויד (סוזן הייוורד) יפהפיה אנרגית, ביירת אופנה, שהחליטה לעלות לראש סולם ההצלחה המסחרית בכל מחיר. היא אינה מהססת לרמות בצורה מחפירה את שני שותפיה האוהבים אותה, האחד (סם לוין) אוהבה אבהית, השני (דן דיילי) אוהבה לא־אבהית.

בעזרת תכסיסים נשיים רגילים היא מתקשרת עם קיסר השמלות מיסטר נובל (ג'ורג' סנדרס), מסחררת לו את הראש, מתקבלת כשותפת במפעליו, אחרי שגרמה פשיטת־רגל לשני שותפיה מבלי להניד עפעף. אולם מוזר, דוקא מיסטר נובל התקיף הוא המטיף לה מוסר, שניה לפני הפלגתם לפריז, גורם לה לחזור לזרועותיו של שותפה הצעיר.

אחרי ראיית הסרט הבנאלי, קשה להימנע מן השאלה: „או מה ?"

הסוף הטוב

אדוארד וקרוילין הוא סרט צרפתי חבוב, לא מבריק במיוחד, אודות הרפתקות משפחתיות של זוג צעיר, הוא (דניאל ג'לן) פסנתרן גאון בפונציאל, היא (אן ורנון), סתם אשה נחמדה, שבין השאר יש לה מעלה אחת חשובה: קרובים עשירים.

פרח שח־מת אליהו אברך
להקריב, או לא, הנה השאלה

הם רבים בגלל שטות. הוא סוטר לה. היא מבקשת גט. הוא מסכים. אך כשהם מגיעים הביתה מנשף אצל דודה העשיר והיא, כאילו לא בכוונה, לובשת את כותונת הלילה השקופה ביותר שלה, הוא מגיע למסקנה שתהיה זו עיטות לתת לה ללכת ואחרי רדיפה קטנה סביב החדר, מסתיים הסרט בהפי אנד גאלי מובהק.

העולם הזה מאלץ את:
הפ... המכובדת

ספורט

כדורגל
ידנה • אחד

אחד־עשר הישראלים שעלו על מגרש הכדורגל של העיר סקופליה יוגוסלביה, הסמוכה לגבול היוני, רועדים מקור (ומפחד) התנחמו לפחות בדבר אחד. מאמנם ג'רי בית־הלוי (העולם הזה 837) דאג עוד בארץ למלא את מגרש האימונים בבוץ, להרגיל את השחקנים לתנאי מזג האוויר האירופי.

יוגוסלביה נחשבת לאחת הנבחרות הטובות בעולם הכדורגל. פעמיים תפסה מקום שני במשחקים אולימפיים ופעמים רבות גברה על נבחרות חזקות, ומומחים קבעו לה את המקום הרביעי בעולם, אחרי ברזיל, הונגריה ואורוגוואי. אולם למרות זאת, לא הרימו נתיניו של טיטו את אפם למעלה, הופיעו למשחק נגד ישראל בהרכבם החזק ביותר.

ההימורים בארץ לא דמו הפעם למשחק נגד יוון (העולם הזה 837), שם היו עוד סיכויים לנצחון. לא היה כמעט איש שהסתכן לנחש פחות מארבעה שערים לטובת יוגוסלביה. הדבר היה ברור מראש.

אוהדי הספורט השתרעו לפני המקלטים, הניעו את המחוגים הלוך ושוב, חיפשו את השידור היוגוסלבי. מביני השפה הפכו תוך זמן קצר לאנשים מכובדים. אך לצברים רבים נגרמה אכזבה. הם לא הבדילו בין השפות הסלביות, האזינו לשידורי־יום־ראשון של בולגריה, ברית המועצות, רומניה, הבחינו במאוחר כי לא היה זה המשחק בסקופליה, אלא משחקי חג.לכבוד יום מהפכת אוקטובר.

כאשר, לבסוף, הודיע קריין החדשות ברדיו בלגרד את תוצאות המשחק מיהרו האוהדים לשאול את פירושו של המספר „ידנה" ביוגוסלבית. הם חשבו שהמספר הוא חמשה או ששה. המתורגמנים היו צנועים: „ידנה" היה אחד.

ההפסד (0:1) היה להישג גדול והישראלים התחבקו והתנשקו בסיום המשחק, כשה־שוער יעקב חודורוב ומגיניו שערו זכו לכבוד הרב ביותר.

העיר חסיד כדורגל „עם מגרש, מזג אוויר וקהל משלנו יהיה יותר לראות, לא רק להאזין לתוצאות מרחוק."

שחמת
משחק הנסיכים

נער בהיר־שער ישב מרותק אל השולחן, השקיף על מלכת־העץ הלבנה שממולו במבט מעמיק: להקריב אותה או לא ?

אליהו אברך הצעיר (12) היה בין 29 הנערים שהסתבכו השבוע בשאלות דומות, כאשר נערכה תחרות השח־מת בבית הנוער של עיריית תל־אביב. אליהו, בנו של קבלן בנין ותלמיד מצטיין בבית ספר גאולה בתל־אביב, שיחק שח־מת כבר בהיותו בן 9, התמודד בעיקר עם אביו בבית. כאשר שמע על התחרות, נרשם אליה, נכנס לאחד משלישת הבתים, שם לא מעטים סיכוייו.

לאולם המרווח, אך המרוהט בצימצום, לא היה הפעם מראה של אולם טורניר שח־מת מבוגר שעשן הסיגריות הסמיך מאפיין אותו כל כך. ביתו היפואי הישן והמפואר של שייך ביידיש הפך למועדון־נוער ענק לילדי שכונות העוני. תקציבו עולה על עשרות אלפי ל"י לשנה, סכום שלא הספיק עדיין כדי למלא את חדריו הריקים. חוג השח־מת, שהיה רק חלק מפעולה ענפה ומבורכת של המועדון, הפך, בזכותו של איש ירושלים, אמן משה צ'רניאק (שער העולם הזה 820), לחוג רציני עם סיכויים טובים למציאת כשרונות חדשים.

המצטיין ביניהם הוא ללא ספק, עמיאל שקי בן ה־17, אלוף הנוער של תל־אביב במשחק המלכים ולו סכויים טובים לנצחון גם הפעם. עמי שוקד על שח־מת זה שש שנים, ולמרות היותו בנו של פקיד, הצליח לרכוש את ספרי השח־מת האחרונים, לשחק בעזרתם לבד בביתו.

אך צ'רניאק לא הסתפק בכוכבים בודדים, ציין את הרמה הכללית של התחרות כטובה למדי, אמר אחרי הסיבוב הראשון: „ישנם פה כשרונות לא רעים. אפילו שחקנים טובים יתקשו לנצחם."

היו אלה מלים שבאו להוכיח כי לשח־מת הישראלי יש עתודות איתנות, מהם יקומו אמני המחר.

תשבץ קולנועי

מאת הקורא מרדכי דן, צה"ל

מאונך: 1) חברת סרטים הוליבודית; 4) מקום שעשועים בו נתגלו הרבה כוכבות קולנוע; 8) שם החיבה של המפריי בוגרט; 10) שיר בהזמיר מניו־אורליאנס: „טינה.."; 12) שמה הפרטי של השחקנית שארידן; 13) אחד מסרטיו הראשונים של ויקטור מקלגלן סופו של.. ; 16) כוכבת חדשה המופיעה לצדו של ריי מילנד בסרט חסר המלים: הגנב. 17) סרט לפי ספרו של קיפלינג; 19) בעיר ישראלית זאת מצויים בתי הקולנוע נוגה וציון; 20) שחקנית צרפתית שהופיעה בסרטים אמריקאיים; 21) כן, באנגלית; 23) בת זוגתו של פרנגדו לאמאס; 24) זמר המופיע בסרטי מ.ג.מ.; 26) שמו הפרטי של ג'ונסון; 27) אתה, באנגלית, 29) מגלם טולוז־לוטרק במולין־רוז'; 31) שמו הפרטי של קנטור; 33) בדרך ל...; 35) בקומדיה; 36) שמה הפרטי של ג'ונס; 38) סוד; 39) גיבור פימפרנל המתחמק; 41) ...סהרה בו השתתפה איבון דה־קרלו; 43) ...הקזכית, לפי טנסי וויליאמס; 44) יצרנית קוסמטיקה הוליבודית.

מאונך: 1) אחד מבעליה של אווה גרדנר; 2) מאה ושלוש, בשתי אותיות; 3) איפה הם ? 5) איש בית המרחץ; 6) הנשיא האמריקאי שהופיע מספר פעמים גדול ביומני הקולנוע; 7) עיר ים־תיכונית, שימשה רקע לסרטים רבים; 8) שמה הפרטי הוא לורין; 9) בסרט זה רוצח המשרת את אדונו אחר שהתקרב לאשתו; 11) אחד מסרטיו של לורנס אוליבייה; 14) קנדה..., השחקן הכושי; 15) אתם, באנגלית; 18) שמשון הוליבודי; 20) מכשיר צייד רב־תועלת בסרטי המערב הפרוע; 22) ארץ מזרחית מקובלת לסרטי רצח והברחה הוליבודיים; 23) שמו הפרטי של ידוע קומיקני הוליבוד; 25) אחת מארבע הרוחות; 28) שמה הפרטי, האמתי, של גיבורת הלב השוגה; 30) שחקן קולנוע ישראלי; 31) שמה הפרטי של בליית; 32) כן, בסלנג אנגלי; 34) החדש בבתי־הקולנוע בתל־אביב; 36) גם מדמשק, אך קודם מבגדד; 37) שלוש אותיות בסדר משותף בשמו של מפיק סרטים הוליבודי וסופר גרמני החי בארצות־הברית; 40) יליד טורכיה שפרש מן הבד, טורהן...; 42) מכוכבי הקולנוע המרבים להופיע בלי חולצות.

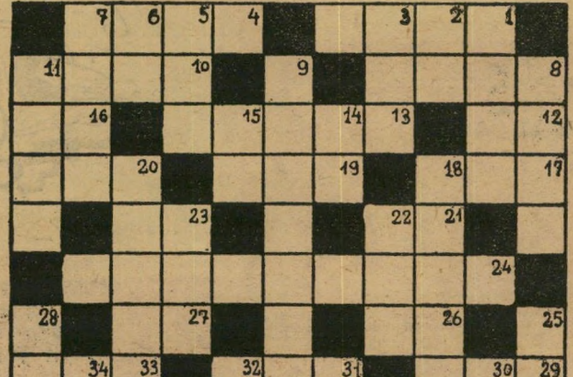

סרם ספרים לפותרי תשבץ תיאטרוני

אלכסנדר אברמוביץ — ירושלים, ת. ד. 1032.

אלכסנדר לוין — ירושלים, תל־ארזה, עדנה גולדברג, תל־אביב, ברזילי 4.